

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Constans Defensio, Ex S. Scriptvra, Et Vera Catholica
Doctrina, Atqve Observatione Vniuersalis Christianæ
Ecclesiæ Deliberationis de Christiana Reformatione**

Bucer, Martin

Genevae, 1613

Responsio ad dicta S. Patrum de his votis 141

urn:nbn:de:hbz:466:1-34315

Dei permittere, id in vniuersa scriptura nullum laudabile exemplum habet, vt hactenus satis demonstratum est. Loca igitur Scripturæ, quæ postulant, vt vota Domino persoluantur, nullo modo ad monastica vota se referri patiuntur. Sensus enim communis & ratio ipsa dictat, nullam Dominum talium votorum persolutionem à seruis suis requirere, quæ præter voluntatem suam illi vouerunt. Vota vero monastica, vt iam probatum est, & verbo & voluntati Dei ex diametro repugnant.

Responsio ad sententias Patrum de votis monasticis.

C A P. CXLI.

Atendum est, quod omnium S. Patrum scripta, quæ adhuc supersunt, in genere omnia testantur, eos de cauta vita extra matrimonium, item de monastica vita, vbi multi fratres sub vno spiritali patre in summa charitate, & rerum omnium communiōe, à toto mundo omnibusque negotiis mundanis liberi viuebant, & se in & ad omnem pietatem summa diligentia exercebant, admodum honorificè sensisse. Solummodo autem propter singulariter strenuū assiduūque exercitiū pietatis, sine qua nec cœlibem vitam, nec communionem, & disciplinam monasticam laudarunt, sed potiùs acriter ac ferè reprehenderunt. Fatemur quoque quod vota perpetuæ castitatis extra matrimonium vouerint, earumque virium esse agnouerint, quæ valeant hominem ligare & adstringere. Denique quod desertionem monasticæ vitæ culpabilem iudicarent, nisi quis ad Clericatum vocatus fuisset.

Interim tamen hoc quoque verū est, quod antiquiores Patres ab Ecclesie communionem non repulerunt, neque pro infidelibus habuerunt, qui post votum cœlibatus vitæque monasticæ, matrimoniū inierunt: neque eiusmodi coniugia dissoluerunt, aut dissoluenda iudicauerunt: licet desertionem à vita cœlibe damnabilè iudicauerint. Huius rei quatuor habentur non contemnendi testes.

Primus est D. Cyprianus, qui de dicatis Deo virginibus sic scripsit. Quod si se Christo in fide dicarunt, volunt tamen cum pudicitia & castitate sine mala fama perseuerare, & sicut robuste & constantes mercedem virginittatis expectare. Si verò expectare vel nolunt, vel nō possunt, melius vt matrimonium ineant, quàm vt per libidinem suam in ignem incidant. Cauere enim debent, ne fratribus offendiculum dent, &c.

Secundus testis est Epiphanius, in refutatione hereticorum qui se Apostolicos nominabant, & inter cæteros errores etiam isto implicati erant, quòd matrimonium tanquam impurum reiciebant. Ibi introducit S. iste Pater dictum Pauli de viduis, Cùm lasciuire cœperint contra Christum, nubere volunt, habentes damnationem, quia primam fidem abrogauerunt, &c. In hæc verba sic scribit.

Compendiarius & magis sermo contra eos qui mala cogitant de
tota

tota Ecclesiastica prædicationis tractatione. Qui quidem sermo reiicit eos qui se Apostolicos & Encratitas vocant. Reicit autem & eos qui diluti in Ecclesia sunt, & persuadent mulierem à perfecto relaxatam cursu reiicere, talē cursu perfectionem. Et habet peccatum & iudiciū qui Dei virginitatem reiicit, & certamen confudit. Nam athleta qui certamen corrumpit, flagris cæsus ex certamine reiicitur: & qui virginitatem corrumpit, ex tali cursu reiicitur, & corona ac brauiō priuatur. Sed melius est iudicium quàm condemnatio. Qui enim vt ne confundantur apud homines, occultè scortantur, & sub solitudinis aut continentia specie libidinem exercent, non apud homines habēt confusionem, sed apud Deum qui nouit occulta, & redarguit omnem carnem in suo aduentu, prout quisque peccauit. Melius est itaque vnum peccatum habere & non plura. Melius est lapsum à cursu, palam sibi vxorem sumere secundum legem, & à virginitate multo tempore pœnitentiam agere, & sic rursus ad Ecclesiam induci, velut qui mala operatus est, velut lapsum & fractum & obligationē opus habentem: & non quotidie occultis iaculis sauciari, ab improbitate quæ à diabolo ipsi infertur. Sic nouit Ecclesia prædicare.

In his verbis agnoscit iste S. Pater malum esse, si quis virginitatis votum deserat, talēque qui id fecerit diuturnæ pœnitentiæ iudicio dignū pronunciat. Nihilominus tamen testatur quoque melius esse, si quis ab hoc cursu lapsus sit, vt palam sibi vxoremumat secundum legem, fugiatque condemnationem & quotidiana occulta iacula Satanæ. Consultius esse in iudicium diuturnæ pœnitentiæ incidere, & tamen rursus ad ecclesiam induci, quàm cadere in condemnationem, & in æternum à Christo reiectum esse. Facilius esse coram hominibus confundi, quàm coram Deo. Denique testatur hanc esse veram & genuinam sententiam istius loci Pauli iuxta traditionem Ecclesiæ, hanc esse eius doctrinam & prædicationem.

Ex qua doctrina sine dubio promanauit, quod etiamnum temporibus Augustini talia matrimonia non disungebantur, quod bonum esse in Libro de Bono viduitatis, qui D. Augustino adscribitur, demonstratur. Qui liber tertius testis erit, quod vetus Ecclesia non damnauerit eos qui post votum cœlibatus matrimonium inierunt, neque etiam talium coniugia dissoluerunt. Legatur 10. & 11. huius libri caput.

Quartus testis est Imperator Iustinianus, qui id monasticis personis liberum relinquit, si nō diutius in monasteriis manere, sed ad communem vitam rursus se transferre voluerint. Iam iste pius & Christianus Imperator Catholicam doctrinam Ecclesiæ maximè fecit, ac diligentissimè obseruauit: quinetiam in Constitutionibus suis seridè præcepit, Canones Ecclesiæ, perinde ac si Imperiales leges essent, in vniuerso imperio obseruari, eorūque transgressores non minore supplicio afficiendos voluit, quàm Imperialium legum contemptores. Vnde gubernatoribus & Commissariis Imperij iniunxit, vt tam Episcopos quàm Clericos ad obseruationem Canonum adigerent, pœnam verò illis, si eos præuaricaretur irrogarent. Ex quo quibus mētē & intellectu prædi-

*Iustinian.
Auct. de
Monachia*

tus facillè colligere potest, quod si tempore huius Imperatoris pro Catholica Christiana obseruatione Ecclesię habitum fuisset, eos qui vitam monasticam deseruissent, pro excommunicatis habere, nunquam sanè Imperator iste, qui omnes ordinationes Ecclesię in summo precio habuit, & religiosissimè obseruauit, cuiquam hoc liberum & impunè permissurus fuisset.

Solent quidem Aduersarij contra adducta loca Cypriani & Augustini obiicere, quod sint de illis scripta, qui castitatem non solenni voto uouerunt: item de iis qui nondum consecrati sunt. Verum hoc inane subterfugium est. Veteres enim vnum tantummodo voti genus agnouerunt, sicut nec plura esse possunt, si ligationem ad obseruandum spectemus. Si enim aliquid uouetur Domino, quod ei gratum acceptumque est, certè præstandum id quoque erit, siue id singulari solennitate & ceremoniis, consecratione & dedicatione in peculiarem statum vitę monasticę (quod ipsi solenne votum appellant) siue absque vllis eiusmodi circumstantiis votum sit (quod votum simplex vocant.) Nullo enim modo nullisque in rebus cum Deo ludendum est, sed omnia considerata mente summęque religione & attentione agenda: & semper cum plena traditione suisque in verum statum perfectionis, hoc est, eiusmodi vitam, in qua Deo ex toto corde seruiatur, omnięque peccata diligenter caueantur. Humanę ceremonię & solennitates nequeunt vlli voto maiores ligandi & obstringendi vires adferre, quàm diuina maiestas, cui factum est.

Quicquid igitur Deo semel votum, taliūque rerum est, quas Deus à nobis postulat, gratasque & acceptas habet, id per se & ex sua natura ligat, siue humanę ceremonię accesserint, siue non. Rursus si quid votum est, quod Domino displicet, & ad sanctificandum in nobis nomen suum non prodest, ignominia Dei est, nec non horrenda abominatio, si quis id obseruare velit, etiam si summa cum solennitate, consecratione, mutatione status, & in vitam monasticam traditione siue quicquid tandem hac in parte ab hominibus excogitari & adhiberi queat, fuerit factum.

Antiqui nullum discrimen, quantum ad virginitatem pertinet, inter eos statuerunt, qui vel simul in monasteriis, vel in priuatis suis ædibus habitauerunt. Quęcunque semel in publica conuersatione Ecclesię se diceauerunt, vt qui ad virginitatem se applicuissent, Dicatas Domino appellabant.

D. Cypriano manifestam vim & iniuriam faciunt Aduersarij scribentes eum matrimonium post votum castitatis ininitum incestum nominare. Eo enim loco incestas coniunctiones vocat, non matrimonium post votum castitatis contractum, sed quod dicatę Domino virgines sine legitima matrimonij copula cum viris consuecebant ac dormiebant, & tamen nihilominus inuiolatę virgines dici volebant. Videatur hæc Epistola.

D. Basilium quoque satis fastuosè citant, vt qui matrimonium post votum castitatis ininitum penitus annihilat. At qui scripta huius Doctoris penitus introsperit, manifestè deprehendet, quod verba illius peruertant. De his enim loquitur, qui in statu votę à se castitatis vitęque cęlibis, carnalibus amoribus se dedunt, ac postea carnali peruersoq. amore impuls,

impulsi, coniugio sibi inuicem iunguntur, quò libidini se & publicæ & sine vituperio satisfacere possint. Eiusmodi copulationem damnat Basilus nec immeritò. Nam in Christo, hoc est vera pietate & pia consideratione in quo genere vitæ vnusquisque Domino quàm optinè seruire queat, matrimonium est ineundum. Quapropter causas quoque necessarij adiutorij, ac procreationis liberorum eodem in loco recenset.

Licet autem omnia eiusmodi coniugia in eo damnanda sint, quod ex carnali amore ac deprauata libidine, non ex pia præmeditatione, quod vnicique ad cultum Dei in se promouendum quàm maximè conducat, contrahuntur, nemo tamen, qui secundum Deum agere velit, propter hanc causam ea dissoluet: sed potius eiusmodi coniuges monebit, vt se posthac in verè pia coniugali vita Domino tradant, atque hoc pacto resarciant, quod ab initio neglexerunt. Quorum matrimonio Dominus, siquidem ex animo se ad ipsum conuertant, & de malo matrimonij auspicio doleant, nihilominus benedicet, peruersumque principium ex gratia clementiæque sua ignoscet. Sicut etiam Baptismum reddit efficacem in his, qui illum ab initio non rectè perceperunt: si modò deinceps donum Spiritus sancti vera fide petant & accipiant. At quæ doctrina, quæ adhortatio auditur apud Aduersarios, quomodo debeant homines piè matrimonium contrahere?

In eodem libro quem Aduersarij citant, scribit etiam & iste Pater, longè melius esse, vt virgo nubat, Deoque sub marito seruiat, quàm vt sub prætextu virginitatis sit vagabunda, tractet mundana negocia, viuâtque iuxta propriam voluntatem & libidinem. At nisi apud Aduersarios muris ac repagulis, vnà cum animaduersione ac pœnis caueatur, facile apparet cuiusmodi castitas in monasteriis vigeat. Et sit sanè, quod castitas corporaliter obseruetur, quot tamen poterunt in Cœnobiis produci, qui ab omnibus mundanis negotiis penitus se subduxerint, Dominoque ita tradiderint ac viuant, quemadmodum Basilus & alij S. Patres ad præstanda vota Christiana virginitatis ac cœlibatus adeo necessarium agnoscunt, vt omnes vno ore testantur, Melius esse Domino in matrimonio seruire, quàm sine eiusmodi peculiariter Deo dicata vita in statu virginitatis vel cœlibatus vitam transigere. Si melius est, certè per nullum humanam vel votum vel præceptum non bonum effici potest.

At dicent Aduersarij: Qui votum castitatis extra matrimonium seruandæ vouerunt, debent dicatam Domino vitam vnà cum cœlibatu coniungere, atque hoc modo quemadmodum vouerunt, in cœlibatu permanere. Verum quid si id illis datum non sit, sed sint ad coniugalem vitam à Domino destinati & vocati? Dicit enim Dominus, Non omnes capiunt verbum hoc, videlicet vt se propter regnum cœlorum castrent. Et Paulus vnusquisque suum propriū donū habet, vnus quidē sic, alter verò sic.

Porro cui persuadebunt Aduersarij, quod de dicata Deo vita quærūt, cum ad omnia ea conuincant, quæ huic generi vitæ ex diametro repugnant: quod eorum monasteria nimis apertè testantur: imò nihil tanquàm violationē, trāsgressionēq. votorū rephēdāt aut puniāt, quā ūuismūdanę

& impudicæ personæ monasticæ viuant, nisi solum matrimoniû. Quod cum faciunt, re ipsa sophistis istis assentiuntur, qui docent, materiam votorum nihil esse eorum, quæ Deus vel præcepit, vel prohibuit, sed eorum tantum quæ sponte eliguntur. Monachos igitur dictosque vulgò spirituales, etiam si fornicationem vel adulterium committant, aliâque in genus spurcitie se contaminent, nihil tamen contra tua vota admittere, nec ea violare, quamuis contra legem Dei peccent: ed cætummodo, si matrimonium inuent. Verum de hac peruersitate, qua Aduersarij nullam turpitudinem aut impudicitiam: sed castam & impollutum coniugium in Clericis oppugnant, supra in Articulo de Cælibatu sacerdotum dictum est. Nunc restat vt ad eorum obiectiones respondeamus.

Fatemur (neque enim inania subterfugio quærimus) D. Basilium acriter in eos inuictum esse, qui dicatas Deo personas in matrimonium sumunt. Et hoc argumentum astutissimè contra eos vrget. Nulla quæ viro desponsata est, potest ab alio in matrimonium sumi, quandiu vir ille superuiuit, cui principio desponsata est.

Quod si quis hoc attentaret, cum vtraque persona adulterium committeret, tam persona desponsata quam qui eam sibi in matrimonium sumeret. Quamobrem cum Deo dicatae virgines Christo Domino desponsatae sint, nullam illarum posse cuiquam viri legitimam vxorem fieri, propterea quod Dominus noster Iesus Christus nūquā moriatur.

Ad hoc argumentum ita respondetur. S. Patres ipsi volunt, vt omnis eorum doctrina ad canonem & normam S. scripturae examinetur. Iam si scripturam intueamur, eamque sequi velimus, oportet vt desponsationem hominum cum Christo nostro in virginitate colloceamus, sed in vera fide in Dominum nostrum Iesum Christum: sicut Deus ipse in Hosea, & passim in Prophetis & per Apostolum Paulum testatur. Hanc verò fidem omnes pij coniuges habere possunt: & multi qui secundum carnem reuera virgines sunt, eadem sunt destituti. Nec vllus est ex omnibus S. Patribus, qui desponsationem cum Christo in sola carnali virginitate vnquam posuerit. Non enim ignorarunt, imò diligenter inculcarunt, id quod Dominus ad quinque fatuas virgines dicturus est, Non noui vos. Quare cum desponsatio cum Christo Domino non sit fita in carnali virginitate, sed in vera fide, quæ etiam in S. coniugio locum habet, sequitur, quod qui in fide Christi, habita ratione doni à Deo sibi concessi, corporalem virginitatem, quam contra verbum Dei vouerunt, deserunt, & sacrum matrimonium, ad quod à Deo vocati & donati sunt, iuxta verbum eius ineunt, adulterium cum Christo Domino non committant, sed potius illi tanquam sponso suo coniugalem obedientiam ritè præstent, nempe iuxta verbum illius & vocationem.

Idem argumentum etiam in libro de Bono viduitatis cap. x. firmiter refutatur, per demonstrationem absurdorum, quæ ad id consequuntur.

Antiqui Patres Dicatas Deo virgines per similitudinē sponsas Christi: earum verò deditiōem in verè spirituales virginitatem, desponsationem cum Christo appellarunt. Similitudine autem res similes, nõ eedem

eædem constituuntur. Deditio sui ipsius in vere piã virginitatẽ non nihil quidem similitudinis habet cum conjugali desponsatione: at non propterea conjugalis desponsatio est. Quare non est necesse, vt singulæ proprietates desponsationis & conjugij in ea locum habeant. Imprimis vero ista proprietas corporalis matrimonij qua id reuera violatur & diuoluitur, si qua cum alio viro conjugali vinculo copuletur, nullum locum in traditione sui ipsius Christo Domino, ac spirituali cum eo desponsatione, de qua scriptura loquitur, habet. Omnes enim fideles vxores, & vniuersa Ecclesia Christi, ipsi Domino tanquam virgo desponsata est, illi adhæret, huic conjugalem fidem præstat, cum omne auxilium apud eum solum quærit, cum fidei obedientia mandatorum eius: nec obstat, quod vxores interim suos corporales maritos habent. Quod humanum coniugium tolerare nequit, nempe vt vna & eadem mulier duorum simul maritorum vxor sit. Pia verò vxor bene potest simul & Christo Domino desponsata esse, & corporalem suum maritum habere, eiquẽ conjugalem obedientiam, fidem & obsequium præstare. Imò adulteratur à Christo Domino, si eiusmodi obedientiam ac fidem marito suo non præstaret. Porro adulterium cum Christo Domino tunc solum committitur, quando quis alium mediatorem apud Deum, aliũque saluatorem quærit, & recipit: sicut Prophetæ & Paulus testantur.

Ex hoc obuam cuique est, quòd omnino non sequatur, eos qui etiã post votum virginis, ad quam à Christo Domino sp. nso suo vocati non sunt, corporale matrimonium contrahunt, idcirco à sponso suo diuertere, & adulterium cum eo committere. Hoc faciunt, vt iam dictũ est, quicumque alium seruato rem recipiunt, qui falsis cultibus adhæret, qui mundum magis quam Christum auant. Et quoniam vera desponsatio virginum cum Christo non in corporali virginitate, sed in hoc tantum consistit, vt se totas Domino tradant: tantòque diligentias rebus omnibus diuinis incumbant, quantò liberiores sunt à conjugali- bus ministerijs: paucissimos poterunt Aduersarij monachos producere, qui non spiritualem sui cum Christo desponsationem violauerint, imò in ea violatione perdurent. Quemadmodum faciunt omnes qui non ab omnibus mundanis negotijs liberi, solummodo sacrosancti Euangelij regni Domini nostri Iesu Christi, veræque pietatis propagationi, cum apud se, tum apud alios inuigilant, & incumbunt. Hactenus de voto castitatis, nuptijsq; post hoc votum contractis, de quibus Aduersarij maiorem locorum partem introduxerunt.

De reliquis duobus, nempe de voto perpetuæ deditiois in obedientiam Prælatorum monasticorum, & abdicatione omnium temporalium bonorum, non multa S. Patrum dicta citarunt. Illi enim de perpetuitate istorum votorum nihil commemorant, licet desertionem veri monachatus, qualis ipsorum temporibus erat, & ad mundana negotia (nò ad alios quin priuatam Christianam vitam) reditum, reprehendunt. Ad quod sic respondemus.

Producant nobis Aduersarij tales monasteriorum Prælatos & fratres, apud quos monachus iste reperiatur, quem solum S. Patres Christianum agnoscunt, tunc nos quoque vnà cum ipsis reprehendemus, quicumque ab eo ad mundana negocia desciscunt. Qui verò ex monasteriis ad Clericatum desumuntur, vel sibi à Domino non datum esse deprehendunt, vt illi in monastica vita seruiant: & alioquin ad pium aliquod vitæ genus se applicent, eos cum antiquioribus Patribus indemnatos relinquemus.

Ex his omnibus vnicique Christiano obuium est videre, quod vota & vita monastica quæ Aduersarij propugnant, veterum S. Patrum obseruationi & doctrinæ de castitate cœlibi, vitæque monastica ex omni parte repugnent. Contra verò, quod Reformatio veterum ac vitæ monasticæ, quam nos proponimus, cum ea in veritate consentiat & concordet. Ex his enim quæ hoc loco introducta sunt, & passim in scriptis S. Patrum, vbi de his rebus tractant, leguntur, cuius qui timore Dei præditus est, patet S. Patres in genere omnes seridè condemnare & reuicere cœlibem monasticamque vitam, nisi qui ad eam se applicent, omnibus mundanis & carnalibus rebus omnino renuncient, & se in frequenti serioque omnis sanctitatis tam corporis quam animæ exercitio contineant, vt in legendo sacras Scripturas, in orando & psallendo, in charitatis obsequia ministeriæque proximis præstando, in summa, nisi Christianam & cœlestem vitam quam perfectissimè viuant, monachatum ac virginitatem talium nihili faciunt, eosque magis piè & Christianè in matrimonio viuere iudicarunt.

Videantur omnia quæ de virginitate & monachatu scriptis prodiderunt: ac postea conferatur cum illis monastica vita, quæ nostro tempore in usu est, & quam Aduersarij tuentur, videaturque quid in ea demonstrari possit istius sanctitatis, quam Patres à monasticis personis requisierunt, & annon omnia cumulatè in ea inueniantur quæ S. Patres in monachis & monachabus extremè condemnarunt: ac propterea testantur longè illis consultius esse, vt cum vera pietate in matrimonio viuant. Vnde euidentissimè consequitur, eam monasticam vitam pro qua pugnant Aduersarij doctrinæ & obseruationi Patrum de monachatu esse contrariam.

Cùmque vetustiores Patres neminem nisi sponte in monachatu perseverare voluissent, in eo manere coegerint: eos item qui non cū summa pietate in monasteriis viuere volebant, in eis non tolerauerint: sequitur nostram reformationem monasteriorum cum doctrina & obseruatione Patrum optimè consentire.

Licet enim maior pars desertionem monachatus, ac votæ virginitatis culpabilem & pœnitentia dignam iudicarint, tamen non habent Aduersarij, quod id cuiquam obiciant, cùm ne vnum quidem monasterium ostendere queant, in quo virginitas & monachus eo modo obseruetur, quem isti S. Patres requirunt: sine quo

quo illi ipsi de fertionem virginitatis & monachatus *ἀποστολικῶν* vocant.

Somma defensionis eius quod posthac vota monastica non recipere, cum iis verò quæ iam facta sunt, ad edificationem deuotarum personarum & Ecclesiæ utilitatem dispensare decreuimus, in hoc consistit.

CAP. CXLII.

PRIMUM tenemur in nostra Diocesi, quantum in nobis positum est, ad efficacem pietatis edificationem & prouectum omnia instituire: in eoque liberum habemus iudicium, nulli alij Episcopo, sed soli verbo iudicioque diuino alligatum: sicut D. Cyprianus id tanquam ac verè Apostolicam traditionem commemorat ac contestatur, scribens ad Quirinum. Quæ etiamsi propriè fundata est in verbo Dei, vbicunque id docet de ministerio Ecclesiastico, de edificatione corporis Christi, quæ est Ecclesia Dei, vt Ezech. 34. Ioan. 20. I. Cor. 3. 4. 12. 14. Gal. 1. Ephes. 4. 1. Timoth. 3. 4. Tit. 1. Vbi enim vel duo tantum in nomine eius congregati sunt, ibi vult esse in medio eorum. Apud tales ergo semper oportet esse integrum ministerium Christi, & quicquid nobis in salutem ordinauit.

Secundò, Perpetua vota monastica sunt inuenta hominum, sine vlla doctrina exemploque Sacrarum Scripturarum introducta, vt iam antea demonstrauiamus. Præterea constat, quod innumeris animabus ad periculosos perniciososque laqueos seruerint.

Tertiò patet longè maximam monachorum partem sine omni iudicio & intellectu in istos laqueos sese præcipitasse, non paucos verò vi ac violentia in eos impulsos esse.

Quintò demonstratum iam est, antiquiores Patres agnouisse quòd obstrictis voto hominibus longè consultius sit nubere quàm vri: quodque eorum coniugia pro legitimis & indissolubilibus agnouerint.

Quintò, Hoc quoque in confesso est omnibus qui obseruationum & rituum veterù Ecclesiarum notitiam habent, antiquos Episcopos semper ex monasteriis ad Ecclesiæ ministerium assumpsisse quos ad id idoneos deprehenderunt.

Sextò, Constat antiquiores Patres neminem eorù qui monasteria deseruissent, propterea tanquam non Christianum condēnasse, si alioqui piam Christianamque vitam gessissent.

Septimò, Nouerunt omnes qui vetustas monasteriorum regulas cognitatas habent, quod in monasteriis tolerandi non sint, qui in vera & Christiana monastica vita se continere nolunt.

Octauò, Verum est & ab omnibus qui diuinarum & antiquarum Ecclesiasticarum ordinationù & constitutionum peritiam habent, confessū quod ex Ecclesiasticis monasticisq; bonis prouideri debeat, vt omnes